

RAHULIKKU SAABUVAT ADVENDIAEGA!

Teie Kesklinna valitsus

Olete oodatud
advendikontserdile
Jaani kirikusse
12. detsembril kell 18.

www.tallinn.ee/kesklinn • 16. november 2018

Kesklinna Sõnumid

Tänavune jõulukuusk saabus Raekoja platsile 8. novembril.

Juubeliaasta eriline jõulukuusk

Nüüdse Kristiine linnaosa majahoovis umbes 36 aastat tagasi kasvama hakanud kuusele sai osaks erakordne au – olla pealinna esindusjõulupuud Eesti Vabariigi juubeliaasta lõpetuseks ja Tallinna esmamainimise 800. aasta sissejuhatuses.

Uhket jõulukuuske Raekoja platsil tavatsetakse nimetada meie linna tähtsaimaks ehk esindusjõulupuuks. Selle kõrgust, tihedust ja kohevust hindavad aastast aastasse tuhanded silmapaarid – nii eestlaste kui ka väliskülaliste omad. Enamasti võivad nad rahule jääda, sest iidse vanalinna südamesse ei satu esimene ettejuhtuv puu. Kesklinna valitsuse seatud standardile vastavad vaid üksikud erilise hoolega valitud ja väga kriitiliselt hinnatud kuused.

Tänavu otsisid meie linnakeskonna spetsialistid pealinna esindusjõulupuud üle terve Eesti, kaasates ka teised kohalikud omavalitsused. Lõpuks selgus aga üsnagi ootamatult, et pakutute seast kõige ilusam puu kasvab siinsamas Tallinnas Kristiine linnaosas. Selle kauni kuuse kasuks langenud valikuga tehti ühtlasi ajalugu: olemasolevate andmete põhjal saab öelda, et esimest korda pärineb

Raekoja platsi jõulukuusk siitsamast pealinnast.

Kuuse teekond Raekoja platsile algas 8. novembri hommikul Kibuvitsa 16 elamu aiast. Mustamäe Haljastus AS-i osavad meistrid tõstsid puu kõrgelt üle katuste veokile, sidusid kinni ning tõid politseieskordi saatel suure ringiga – Paldiski maantee, Tallinna ringtee ja Viljandi maantee kaudu, et vältida viadukte ja kitsaid tänavaid – otse vanalinna südamesse. Keskpäeval ootas juba kenake rahvahulk Raekoja platsil kuuse saabumist. Kohal oli palju lapsi, sest traditsiooniliselt tõi kuuse kohale jõuluvana, kel oli kaasas ka korvitäis kommi.

Paari tunniga oli suur, umbes 15 meetri kõrgune puu püsti ja kõigile imetleda. Too õhtupoolik oligi ainus, mil värsket jõulukuuske sai platsil näha ilma ehete ja jõuluturu kioskiteta – juba järgmisel hommikul algas töö jõuluturu rajamiseks. Enne seda

said aga huvilised kuulata tuntud ajaloolaste Jüri Kuuskemaa ja Josef Katsi vestlust, kuidas ja millal tekkis tava püstitada Tallinna avalikule väljakule jõulukuusk. Mõni allikas väidab, et juba 1441. aastal, kui Mustpeade vennaskonna liikmed tõid kuuse Raekoja platsile.

Jõuluturg

Raekoja platsi jõulukuuse „kohustus“ on olla ühtlasi enda ümber paikneva Tallinna jõuluturu süda. Sestap peab mitte ainult kuusk ise olema kaunis, vaid ka maitsekalt ehitud. Selle eest kannab aastaid hoolt Küllü Annus Kesklinna valitsuse linnakeskonna osakonnast. Tulemus on nii uhke, et raske teha vahet, kas rohkem meeltab külastajaid platsile turg või kuusk.

Kindel on, et meie linna jõuluturu on juba korduvalt nimetatud Euroopas üheks kaunimaks. Seda on teinud hulk välismaiseid meedia-

kanaleid, teiste hulgas näiteks CNN, Elle UK ja Vogue Italia.

Sel aastal avatakse jõuluturg koos tulede süütamisega kuusel just meie lehe ilmumise õhtul, 16. novembril kell 17. Ostjad on oodatud pühapäevast neljapäevani kella 8–22, reedel ja laupäeval kella 23-ni. Nädalalõpul pakutakse ka kultuuriprogrammi: reedel ja laupäeval kella 17–19 ning pühapäeval kella 12–14.30.

Turgu korraldab 5+ Capital OÜ ja müügil on traditsiooniline jõulukaup: hõrgutised, soojad joogid, käsitöösened, suveniirid jm. Lastele pakuvad rõõmu karussellid ja jõuluvana.

Jõuluturg on avatud 7. jaanuarini. Jõulukuusk saja särava punase südame ja tuhandete tulukestega seisab aga Raekoja platsil eeldatavasti veebruar keskpaigani, tervitades nii Eesti riigi uue aastasaja kui ka Tallinna 800. aasta saabumist.

Kitseaed sai uue ilme

Nunne tänava ääres asuvas Kitseaia sai uuendustöödega mõnus puhkekoht vanalinnas.

Väike haljasaala, mida Jaan Koorti skulptuuri „Metskits“ järgi kutsutakse Kitseaiaiks, selle kõrval asuva hoone otsasein ja Toompea tugimüür said värsket ilme. Ehitustööd tegid Bau Ehitus Grupp ja OÜ Kivisilla. Tänavalt Kitseaeda viinud kunagised trepid ja jalgrajad taastati, rajati uus haljastus ja valgustus. Kesklinna valitsuse tellimisel paigaldati ka istepingid. „Metskits“ tõsteti koos alusega üles ja seisab nüüd senisest meetri võrra kõrgemal paremini vaadeldavana.

„Tulemusena näeb haljasaala välja umbes samasugune, nagu oli pool sajandit tagasi. Tookord paigaldati samuti pingid ja rajati trepid, mis aga 1980-ndatel likvideeriti. Nüüd on need koos uudse valguslahendusega tagasi, et üks mõnus puhkevõimalus oleks vanalinnas lisaks,“ ütles Kesklinna vanem Vladimir Svet.

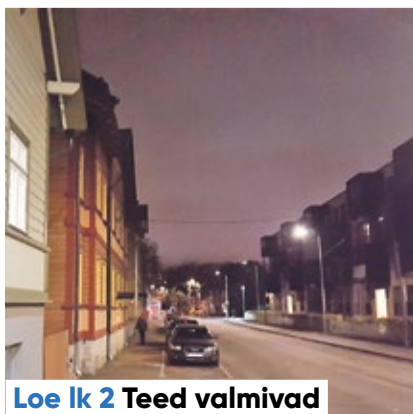
Skulptor Jaan Koort modelleeris „Metskitse“ aastal 1927 ja valas sellest kolm pronksskulptuuri – üks on Moskvas Tretjakovi galeriis, teine Eesti Kunstimuuseumis ning kolmas Tallinna linnamuuseumis. Viimane seisib alates 1930. a enam kui 60 aastat Kitseaias, kus aga langes korduvalt rüüstajate ohvriks. Seetõttu on nüüd haljasaalal koopia.

TALLINNA KESKLINNAS ELAB ELAB 65 351 INIMEST.

Linnaosa elanike arv suurenes oktoobris 207 võrra (kogu Tallinnas 676 võrra). 2018. aasta algusest on Kesklinna lisandunud 1792 elanikku ehk linnaosadest enim. Tallinna on sel aastal juurde tulnud 4564 inimest.

Allikas: rahvastikuregister,
1. november 2018

Loe lk 2 Teed valmivad

Loe lk 3 Ideekonkurss

Loe lk 5 Piirkonna politseinikud

Loe lk 7 Kühnerti aed

Kesklinna Sõnumite järgmine number ilmub **21. detsembril**.

Väljaandja:

Tallinna Kesklinna Valitsus
tel: 645 7229

e-post:

kesklinnasonumid@tallinnlv.ee
Trüki toimetanud: OÜ Rkontor

TÄHTSAD TEEMAD

Mida toob tallinlastele uus linnaeelarve?

Linnavalitsus võttis novembri alguses vastu Tallinna 2019. aasta eelarve eelnõu. Ehkki see läheb alles linnavolikogusse arutamiseks ja vastuvõtmiseks, saab juba praegu teha järeldusi linna järgmise aasta prioriteetide kohta. Need on sotsiaalkaitse, haridus ja taristuinvesteeringud.

Uus eelarve näeb ette kaksikute sünnitoetuse suurendamist 320 eurolt 500 eurole lapse kohta; puuetega inimeste hooldajatoetuse suurenemist sügava puudega isiku hooldajal 40 eurolt 100 eurole kuus ja raske puudega isiku hooldajal 30 eurolt 50 eurole kuus; puuetega laste toetuse määra tõusu 76,7 eurolt 100 eurole aastas; raske ja sügava puudega laste tugisikute tunnitasu kasvu 5 eurolt 6 eurole. Teisisõnu: aina rohkem tähelepanu pööratakse puuetega inimestele ja neile, kes toetavad puuetega inimeste hakkama saamist.

Paljusid olulisi avalikke ülesandeid täitvaid töötajaid ootab palgatõus. Nii tõuseb üldhariduskoolide õpetajate ja tugispetsialistide töötasu alammäär 1150 eurolt 1250 eurole; linna noorsootöötajate palga alammäär tõuseb 1000 euroni; linna sotsiaalhoolekande asutuste hooldustöötajaid ja psühholooge ootab 10% palgatõus; kõrgharidusega kultuuritöötajate miinimumtasu kasvab 1150 eurolt 1250 eurole; ühistranspordi veeremi sõidukijuhtide palk tõuseb 6% võrra.

Olulised investeeringud ootavad Kesklinna kultuuri- ja spordiasutusi. Tuleval aastal renoveeritakse Vene Kultuurikeskus, algab linnamuuseumi ekspositsiooni uuendamine ja katuse remont, restaureeritakse Mustpeade maja, täiendatakse Tallinna Filharmoonia pillifondi. Kätte jõuab Kalevi keskstaadioni renoveerimise oluline etapp, algab linnateatri arendusprojekti realiseerimine. Panustatakse Kesklinna teedesse: peale Reidi tee ehituse lõpuleviimise ja sadama ala arendamise ootab kapitaalremont Jaan Poska, Roosikrantsi ja Koidu tänavat, mitmel tänaval tehakse taastusremonti.

Kesklinnas jätkub parkide renoveerimine ja haljasalade kujundamine. Friedrich Reinhold Kreutzwaldi ja Raua tänava nurgale rajatakse Gruusia pealinnale Tbilisile pühendatud väike park. Aasta lõpuks saab valmis Kadrioru paviljonkohvik. Arendatakse Poolamäe parki: eelarves on ette nähtud selle kõnniteede, valgustuse ja Tiigiveski parki viiva trepi rekonstrueerimise projekteerimistööd. Kavas on luua ka uus kogu pere mänguväljak rohealale Lastekodu 24 taga.

Täpsemad plaanid selguvad enne uut aastat, kui linnavolikogu on eelarve vastu võtnud. Ent usun, et uuest eelarvest võidavad kõik tallinlased.

Vladimir Svet
Kesklinna vanem

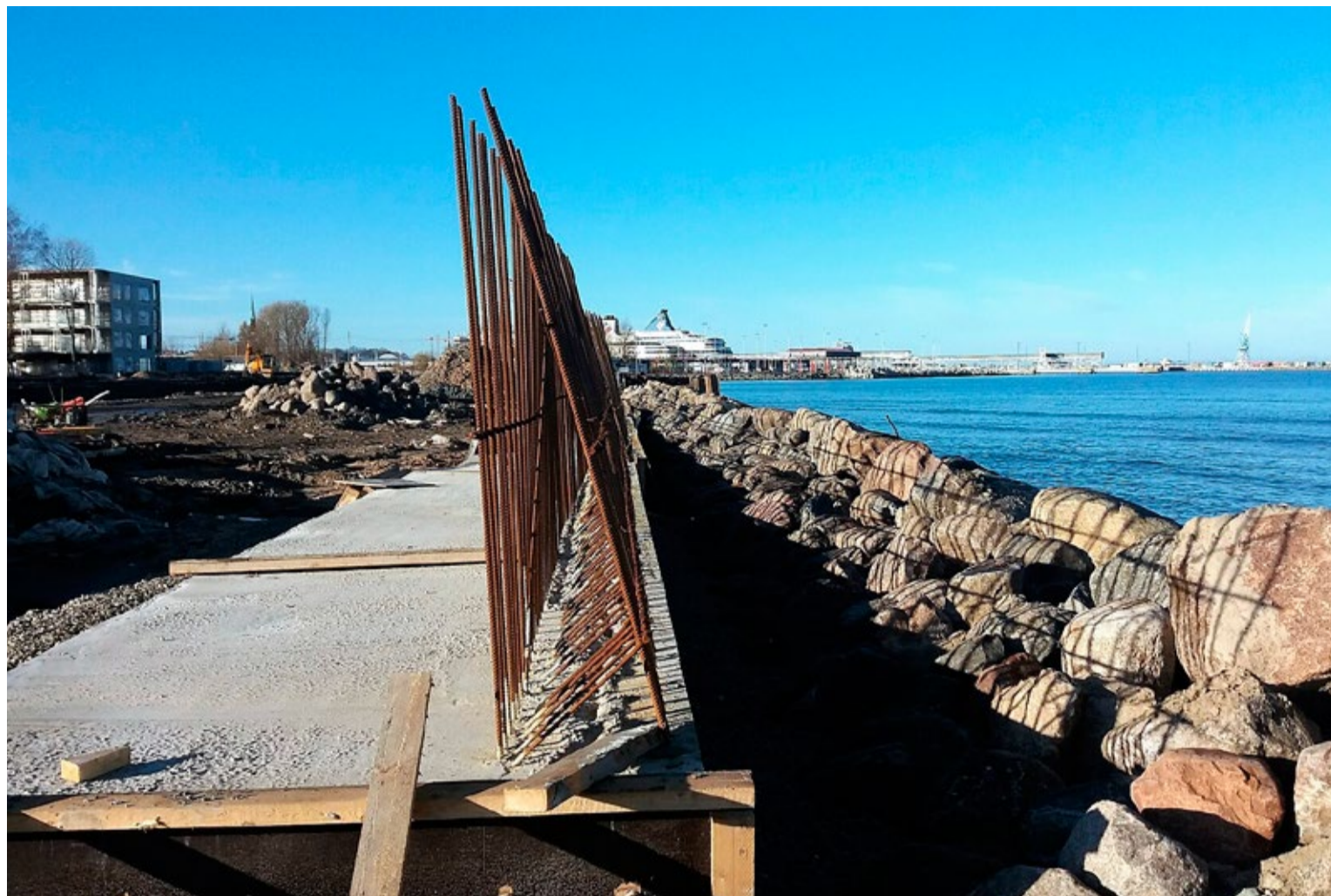
Tammsaare parki tuleb Pätsi mälestusmärk

Konstantin Pätsi mälestusmärgile sobiva asukoha leidmiseks moodustatud komisjon otsustas kolme lõppvooru jõudnud variandi hulgast valida mälestusmärgi asukohaks Tammsaare pargi piirkonna Estonia kontserdisaali ja Pärnu maantee vahel.

Sellisenäoliseks mälestusmärgi avalikus ruumis nähtav, tähenduslikus seoses nii samas toimunud 1905. aasta poliitiliste sündmustega, milles Pätsil oli oluline osa, kui ka Estoniaga, kus sada aastat tagasi toimusid tema osavõtul Eesti Vabariigi väljakuulutamist kavandavad koosolekud.

Eelistatuks osutunud Tammsaare pargi kõrval jõudsid lõppvooru veel Narva mnt – Köleri tn – Vesivärava tn ristmiku piirkond kui värv Kadrioru ning perspektiivne Rävälä pst läbimurde ala Pärnu mnt – Süda tn – Sakala tn ristmikul. Ühtekokku vaagis komisjon enam kui kümnet ettepanekut.

Järgmisena hakatakse ette valmistama mälestusmärgi ideekonkurssi, eelnevalt räägitakse aga pargi projekti autoritega läbi kõik asukohaga seotud asjaolud.

Reidi tee ehitus edeneb jõudsalt. Piirkonna elanike hinnangul on veerandsaja alltöövõtja tegutsemine hästi korraldatud ja mõnel päeval teeb korraga tööd näiteks 17 ekskavaatorit. Kuigi merevee kõrge tase või ootamatud liud (hiljuti leiti sõjaaegset laskemoona) võivad aeg-ajalt tööd segada, näitab novembri alguses tehtud foto, et lainemurdja ja tugimüür on suures osas rajatud. Selle tagune täidetakse pinnasega, mida kuulub ühtekokku 40 000 kuupmeetrit. Foto: Väino Rajangu

Kesklinnas lõpeb teeremont

Selleaastased Kesklinna tänavate remontitööd on enam-vähem valmis.

- Gonsiori tänava rekonstrueerimine on jõudmas lõpule. Tänav avati autoliiklusele 15. novembril. Väiksemate töödega veel jätkatakse, paigaldatakse sillutisriba ja lõpetatakse haljastus ning Kesklinna valitsuse tellimisel rajatakse Politseiaia serva metallaad.

- 31. oktoobril avati Juurdeveo tänaval taas liiklus. Tehtud töö tulemusel paranes oluliselt jalakäijate, jalgratturite ja kõigi teiste liiklejate olukord. Tänav mõlemal poolel on nüüd kõnnitee. Loodi juurde uusi parkimiskohti, tähistati jalgrattarajad, lahendati sademevee äravool ja korrastati haljastus. Tänav sai uue valgustuse ja vaegnägijate liikumist hõlbustava märgistuse.

- Samas Juurdeveo piirkonnas saab novembri lõpuks ühele poole Türi tänava rekonstrueerimine. Samuti on jõudnud lõppjärku Herne tänava remont – ilmast olenevalt tehakse asfalteerimist. Siingi on jalgsi ja jalgrattal liikujatele ohutumad tingimused, veel korrastatakse parkimist, lahendatakse sademevee äravool ja uuendatakse haljastus.

- Vana-Pirita tee remondi lõppu tähistab 20. novembril kell 12 tänavapuhastusmasinate ülevaatus lauluväljaku Mere parklas.

Kuidas toimib muutsuunarada?

Eesti esimene muutsuunaliiklusega tänav on eile avatud Gonsiori, kus eelis on ühistranspordil ja arvesse võetakse tiptunni koormust.

Gonsiori tänaval liigeldes tuleb arvestada, et

- muutsuunarada on tähistatud kahekordse katkendjoonega;
- seda rada tohib kasutada vaid siis, kui raja kohal põleb roheline nooltuli;
- kui foor ei tööta või süttib punane rist, siis muutsuunarada kasutada ei tohi, kohe tuleb reastuda parempoolsele ühissõidukirajale ja pöörata esimesest ristmikust paremale;
- täita tuleb kohustust anda teed eesõigusmärkide ja tavaliste ümarmartuledega valgusfooride nõuetele vastavalt;
- kui põhifooris põleb punane tuli, siis muutsuuna roheline nooltuli ei anna sõiduõigust, vaid tuleb peatuda stoppjoone ees;
- Gonsiori tänavale pöörates tuleb sõita esmalt parempoolsel ühissõidukirajal ja alles pärast veendumist, et muutsuunaraja kohal põleb roheline nooltuli, tuleb sinna reastuda;
- Gonsiori tänavalt parempöörde sooritamiseks tuleb reastuda parempoolsele ühissõidukirajale, vasakpöörde ei ole ohutuse tagamiseks lubatud;
- kui teel on liiklemist segav takistus, tuleb mööduda sellest ettevaatlikult parempoolse ühissõidukiraja kaudu (pärisuunavööndist lahkumata).

Muutsuunaliiklus on Gonsiori tänaval kavandatud

- kesklinna suunal kell 06.00–11.50
- kesklinnast väljuval suunal kl 12.00–05.50.

Vigadest fooride töös palume teatada rikketelefonil 656 3535.

3 KÜSIMUST

Vastab Kesklinna linnaosakogu liige Liana Nõgene

1. Mida olete seadnud linnaosakogu liikmena enda prioriteediks?

Mulle on alati olnud südamelehedased teemad laste turvalisema alaga, arvestades õhtusel ajal toimuvat, seal kogunevad kodutud, kes tarvitavad alkoholi. Probleemiga on vaja tegeleda. Turvalisuse tagamiseks võiks kaasata rohkem politseipatrulle. Sõidu- ja kõnni-

2. Mis on Kesklinnas hästi, mida muudaksite?

Muudaksin Keskturnu piirkonda. Tegemist ei ole kõige turvalisema alaga, arvestades õhtusel ajal toimuvat, seal kogunevad kodutud, kes tarvitavad alkoholi. Probleemiga on vaja tegeleda. Turvalisuse tagamiseks võiks kaasata rohkem politseipatrulle. Sõidu- ja kõnni-

teed on heas korras, varsti lõpeb Gonsiori tänava remont. Parkimisega probleeme pole.

3. Milline isiklik seos on teil Kesklinnaga?

Elan kesklinnas juba ammu. Minu laps käib siin lasteaias. Mul on hea meel, et elan oma perega kesklinnas ja ma ei kavatse kolida.

Tule oma ideega vanalinna päevi looma!

38. Tallinna vanalinna päevad „Tallinn 800” toimuvad 30. maist 2. juunini.

Tallinnas on vanalinna päevi kui linnarahva suvealguse pidu korraldatud 1982. aastast. Hoovid, platsid, tänavad, kohvikud ja saalid vanalinnas täituvad neil päevil muusika, kunsti, teatri ning suuremate ettevõtmistega. Eesmärk on tutvustada, väärtustada ja tõsta fookusesse meie ajaloolist vanalinna, mis on kantud UNESCO maailmapärandi nimistusse ning väärib tähelepanu ja hoidmist nii nüüd kui ka tulevikus.

Järgmisel aastal kannavad vanalinna päevad pealkirja „Tallinn 800”, tähistamaks linna esmamainimist Henriku Liivimaa kroonikas ja märgilist kirjaliku linnakultuuri algust.

Kahe kuu jooksul on vanalinna päevade programmi rikastamiseks oodatud kõik head ideekavandid, mis eelkõige mahuvad peateema „Tallinn 800” alla. Ideed on teretulnud erinevatest valdkondadest: rahvakultuur, muusika, teater, tants, noored, lapsed, sport, tutvumiskäigud, töötoad jne. Parimate ideede sobivusel toetame nende elluviimist rahaliselt.

Arvesse peaks võtma, et vanalinna päevad toimuvad kogu vanalinnas, nii siseruumides kui ka väljas. Paljud kohad on saanud traditsiooniliseks:

- Raekoja plats
- Vabaduse väljak
- Tornide väljak – rahvakultuuri ala
- Snelli park – lasteala
- Toompea – sealset elu ja tegevusi tutvustav programm „Toompea rütmid”
- Harjumägi – plaaditurg, muusika
- Harju tänav – kaubandus, rahvakultuur
- Musumägi – rahvakultuur
- Taani Kuninga aed
- vanalinna hoovid, tornid jne.

Ideekonkursi tingimused

- Taotlustena oodatakse ennekõike kontseptsiooni järgivaid ideekavandeid.
- Ootame nii traditsioone hindavaid, ajaproovile vas-

tu pannud kui ka uudeid ideekavandeid.

- Ideekavandi teostamiskoht peab olema Tallinna vanalinnas ja/või linnamüüri piirneval haljasalal.
- Ideekavand võib eeldada teostust nii üksikürituse kui ka ürituste sarjana.

Taotluse esitamine

- Hiljemalt 25. jaanuariks mittetulundustegevuse toetuste taotluse avalduse vormil elektroonselt <https://mittetulundus.tallinn.ee/iseteenindus>. Valida tuleb Projektitaotlus ja esitada see Kesklinna valitsusele.
- Kindlasti tuleb täita taotluse esimene vaade üldandmetega, tegevuse kirjeldus

Foto: Joanna Jõhvikas

TAANI AEG TALLINNAS

1219 algas Tallinnas nn Taani periood, mis kestis üle 120 aasta. Sel ajal kujunes linnamüüri haardes välja tänavavõrk, ehitati raekoda, gildimajad, kirikuid ja kloostrid, kaubaaitu ja kaitseehitisi. 1248. aastal sai Tallinn Lübecki linnaõiguse, mis kehtis muutumatult 1880. aastani. Linn jagunes lõplikult Toompea linnuseks ja linnaõigusega all-linnaks.

Tallinna suur vapp kolme sinise lõviga kuldse taustal pärines Taani kuninglikust vapist. Väike vapp valge ladina ristiga olevat aga langenud taevast linnuse pärast peetud lahingu käigus.

1246 – rajati dominiiklaste püha Katariina mungaklooster.

1249 – rajati naistsisterslaste püha Miikaeli klooster.

1265 – Tallinn sai müntimisõiguse, kuninganna Margareta käsul alustati kaitsemüüri ehitust.

1285 – Tallinn ühines Hansa kaubalinnade liiduga.

1310 – asehaldur Johann Canne alustas kogu linna piirava müüri ehitamist.

1319 – mainitakse Toomkooli.

ja detailne eelarve. Taotluse võib teha nii eraisik kui ka mistahes ühing, juhatuse puhul peab olema juhatuse liige või tema volitus. Ei või olla maksuvõlgu, aruande võlgnevusi ega tasumata arveid.

•Kõiki taotlejaid teavitatakse komisjoni otsusest hiljemalt 20. veebruariks.

Ideekavandite valik

•Otsuse ideekavandi lülitamise kohta vanalinna päevade ametlikku programmi teeb vastav komisjon.

•Komisjonil on õigus teha autoritele ettepanek lülitada projekt vanalinna päevade programmi osali-

se toetusega või korraldaja täieliku omafinantseerimisega.

- Komisjonil on õigus nõuda ideekavandi kohta lisainformatsiooni.

Kontaktid: peakorraldaja Anne Velt, anne.velt@tallinnlv.ee, tel 641 7276; kommunikatsioon ja turundus Janne Raavik, janne@vanalinnapaevad.ee, 5334 5441; muuseumide koordinaator Maris Rosenthal, maris@vanalinnapaevad.ee, 5560 9248.

Taotluste vormistamise infopäev toimub 12. detsembril kell 15 Hopneri majas. Eelregistreerimine janne@vanalinnapaevad.ee.

Kutsume kõiki Kesklinna elanikke veetma üht meeleolukat õhtut

Kesklinna advendikontserdil

Kolmapäeval, 12. detsembril kell 18 Jaani kirikus

Laulab

GETTER JAANI

Sissepääs on vaba!

Rahulikku advendiaega soovib

 Tallinn Kesklinna Valitsus

Puu Vana-Keldrimäe ja Völvi tänava nurgal valgustati läinud jõuludeks ning pälvis palju kiidusõnu.

Jõulutunne jõuab ka hoovidesse

Kesklinna valitsus kutsus läinud kuul korteriühistuid, ühendusi ja elanikke tegema ettepanekuid kesklinna hoovide, parkide, puude jm kohtade jõuluaegseks kaunistamiseks. Vastuseks saabus 15 konkreetse kohaga seotud ettepanekut.

Dekoreerimiseks pakuti puid hoovides ja tänavate ää-

res, samuti ülekäigukohti jm. Hulk ettepanekuid koondus Tehnika ja Asula tänava kanti, mis tõenäoliselt tähendab, et neid kõiki ei oleks teiste piirkondade suhtes õiglane teostada.

Millised ideed teoks saavad, selgub lähiajal, kui kõik esitatud kohad on üle vaadatud. Seejärel teeb asjatund-

lik komisjon valiku, pidades seejuures silmas nii sobivust linnaruumi, kohapealset teostatavust kui ka rahalisi võimalusi. Üks kriteerium on koha avatus ja nähtavus linnaruumis, et dekoratsioon pakuks jõulutunnet võimalikult paljudele inimestele.

Pakutud ideid hakatakse ellu viima detsembri alguses.

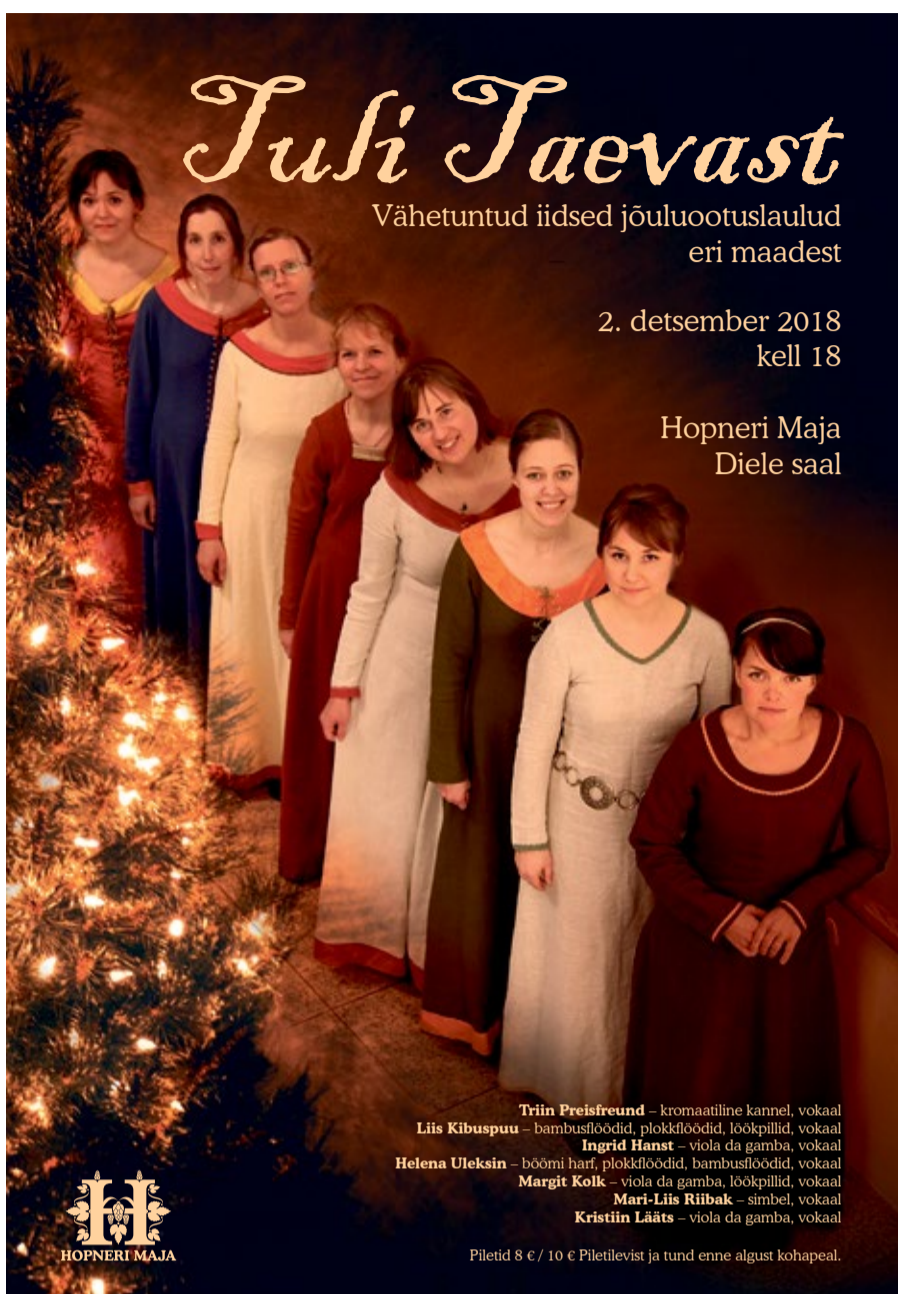
KULTUUR

Tuli Jaevast

Vähetuntud iidset jõuluoetuslaulud eri maadest

2. detsember 2018
kell 18

Hopneri Maja
Diele saal

Triin Preisfreund – kromaatinne kannel, vokaal
Liis Kibuspuu – bambusflöödid, plokkflöödid, löökpillid, vokaal
Ingrid Hanst – viola da gamba, vokaal
Helena Uleksin – böömi harf, plokkflöödid, bambusflöödid, vokaal
Margit Kolk – viola da gamba, löökpillid, vokaal
Mari-Liis Riibak – simbel, vokaal
Kristiin Lääts – viola da gamba, vokaal

HOPNERI MAJA

Piletid 8 € / 10 € Piletilevist ja tund enne algust kohapeal.

Hingedaeg luules ja kunstis

Tallinna kirjanduskeskuse Eduard Vilde muuseumis on 19. jaanuarini avatud luule- ja kunstinäitus „Anna sõna, mida mööda minna“.

Väljas on eesti luuletajate luulepalved ajavahemikust 1917–2014 ja luuletuste tundelaadiga harmoneeruvad kunstiteosed. Sõna kuulutamine on olnud nii kiriku kui ka kirjaniku tähtsaim ülesanne. Eriti keerulistel ja pöördelistel aegadel on just kirjaniku sõna pakunud eestlasele inimese ja maailma mõistmist, lohutust, lootust.

Saja aasta jooksul kirjutatud palveteemaliste luuletuste autoriteks on näitusel eesti luuletajate raskekahurvägi: Anna Haava, Juhhan Liiv, Uku Masing, Jaan Kaplinski, Jaak Jõerüüt, Viivi Luik, Doris Kareva, Jürgen Rooste, Leelo Tungal jpt. On vaimulikku luulet, kirglikku loitsimist, alandlikku sisekaemust; on ajale omaseid palveid Eesti ja vabaduse eest, aga ka tänapäeva urbanistliku inimese eksistentsiaalset palumist elumõtte, puhta õhu, armastuse

eest. „Näitus on kui omalaadne luulepalverännak, mis jutustab saja-aastase Eesti lugu,“ tõdeb näituse kuraator Kairi Tilga.

Tekstilist poolt saadab kümme konda kunstiteost, mis on valitud luuletuste sõnumit ja karakterit arvestavalt Eesti kunstimuseumi ja Tartu kunstimuseumi kogudest ning erakogudest. Esindatud on Epp Maria Kokamägi, Jüri Arrak, Sirje Runge, Toomas Vint, Kristjan Raud, Viive Tolli, Kaljo Põllu jt. Näitusel on väljas ka haruldane maal „Vaikus“, mille autor on teoloog, mõtleja ja luuletaja Uku Masing.

Näituse kultuuriprogrammi raames etendub Vilde muuseumi ajaloolises interjööris kolmel korral novembris palveteemalistest luuletustest kokku seatud lavastus „ma palun...“, mille lavastas Tiina Mälberg Rakvere Teatr. Etenduste 19. ja 21. novembril on piletid eelmüügis Vilde muuseumi kassas. Täpsem teave www.kirjanduskeskus.ee.

Kristjan Raud „Palve“. Eesti kunstimuseumi kogust.

November on SkulpaKuu

6.–28. novembrini toimub Tallinnas esimene rahvusvaheline skulptuuri- ja installatsioonifestival SkulpaKuu.

SkulpaKuu on platvorm skulptuuri ja installatsiooniga seotud arutelude algatamiseks. Kavas on kaks näitust, mis uurivad võimu, enesemääratluse ja ettemääratuse teemasid. Veel toimuvad ekskursioonid kuraatoritega, kunstnike kõned ja mõttevahetus.

Kaksteist skulptuuri- ja installatsioonikunstnikku võtavad üle vana EKA galerii, kus festivali esimene näitus „Fibrous“ avati 6. novembril. Osalesid kunstnikud Barbara Kocsis, Ben Caro, Darja Krasnopevtseva, Johannes Luik, Laura De Jaeger, LAURI ja Martina Buck, kuraator oli Laura De Jaeger.

Teine näitus „Filtrum“ avatakse 21. novembril kell 18. Osalevad kunstnikud Izabella Neff, Nele Tii-

delepp, Andrew Kernan, Tim Suvi, Alvine Bautra, kureerib Tim Suvi. „Filtrum“ arutleb tänapäeva ühiskonna keskkonnaprobleemide üle. Et olla säästlik ja produktiivne, pühenduvad kunstnikud küsimustele nagu „Kui nii palju asju me elus on tehtud plastist, kas siis pole mitte meie vaimsuseks sarnane kvaliteet?“

Lisainfo: vana EKA galerii, Vabaduse väljak 6/8. „Filtrum“ on avatud 21.–28. novembrini kell 12–18.

17. november kell 17:00

8. detsember kell 17:00

KESKMES MANDOLIIN

Alina Sakalouckaya (mandoliin)
Marju Riisikamp (orel, klavessiin)

MAAILM JA MÕNDA

Krista Siira Jeonas (bambusflöödt)
Jaak Johanson (laul)

KAMINAMUUSIKA

novembris ja detsembris

Vanalinna Muusikamajas

Uus tn. 16

SISSEPÄÄS TASUTA

15. detsember kell 19:00

22. detsember kell 17:00

EESTI VABARIIGI 100

Ansambel UNA CORDA

Ene Nael (klavessiin)
Liis Viira (harf)
Kristi Mõhling (kannel)

SCIVIAS/TUNNE OMA RADU

Marilyn Lips (laul)
Marju Riisikamp (orel)

Kavas: Hildegard von Bingen, Pauline Bachner, Wolfalter

Kavas: Vesik, Bally, Espere, Järjendal, Mägi

Kontserte toetavad:

Helkur on kohustuslik!

Liivamäe lasteaia lapsed jagasid linnavalitsuses, haridusametis ja Kesklinna valitsuses helkureid.

Direktor Imbi Pajula selgitas, et lasteaed osaleb Eesti Vabariigi 100 raames Helkurpuude projektis. Alates 18. oktoobrist seisab lasteaia hoovis ühiselt helkuritega kaetud puu. Mõnigi laps on mures, et nende vanemad ei kannu helkureid. Personal aitas laste muret leevendada sellega, et välisuksele pandi silt, mis palub kontrollida helkuri olemasolu ja võtta see vajadusel helkurpuult.

Tekkis ka idee tösta linna ametiasutuste töötajate liiklustravalisust omatehtud helkuritega. Koos vanematega valmistati pestavaid, aga ka narmaste ja pärlitega helkureid ning helkurpaelasid, mida on lihtne luku külge siduda. Kõigis asutustes võeti lapsed hästi vastu ja selgus, et nii mõndki töötajat sai helkuriga rõõmustada. Lapsed omakorda olid õnnelikud, et said teha vajaliku kingituse.

Kesklinna valitsus panustas ka omalt poolt liiklustravalisusesse: 4. novembril toimus 18 mänguväljakul aktsioon „Helkurriabi“, mille käigus oli võimalik võtta ja jagada teistele helkureid.

Robin andis linnapeale üle oma ema tehtud Taavi Aasa nimelise helkuri.

Corelli Music

Jõulumuusika festival "Kirikupühad Maarjamaal"

28. november – 6. jaanuar

Avakontsert "Orelimuusikat jõuluaja alguseks"

L, 1. detsember kell 19 Rootsi-Mihkli kirikus

Aivar Sõerd (orel)

Jõululiste muusikapärlitega barokiaja meistritest romantismini. Kaunis orelimuusika juhatab sisse pika jõuluoetuse aja.

Sisepääs vaba annetusega jõulufestivali toetuseks.

Saagem tuttavaks – meie politseinikud

Aasta teine pool tõi muudatusi Kesklinna teenindava politsei piirkonnagrupi koosseisus.

Alates 15. oktoobrist on ametis uus piirkonnavanem Liisa Merekivi, kes varem töötas korrakaitsepolitseis – politsei esindajana eri kohtuastmetes, viimased neli aastat Kesklinna politseijaoskonna menetlusteenistuse kohtuesindajana. Nii on ta hästi kursis Kesklinna piirkonda puudutavate muudatustega.

Uue piirkonnavanema kõrval alustas oktoobri lõpust tööd kaks uut piirkonnakonstaablit: Lauri Jõeäär vana-

linna konstaablipiirkonnas ja Dmitri Mettus Keldrimäe piirkonnas.

Kesklinna konstaablijaoskond on jaotatud neljaks konstaablipiirkonnaks, kuhu kuuluvad Kadrioru, Keldrimäe, vanalinna (sh sadama piirkond ja Aegna saar) ja Uue Maailma piirkond. Neist igauht teenindavad piirkonnapolitseinik ja noorsoopolitseinik. Vanalinna piirkonnas aitavad elanike muresid lahendada kaks piirkonnapolitseiniku ja kaks noorsoopolitseiniku. Kõik nad tegelevad iga päev koostöövõrgustike loomisega ning piirkonna eripärast tulenevate

probleemide lahendamise. Politsei oluline roll on suhelda kodanikega ja tagada koostöös ametkondadega inimeste turvalisus.

Kesklinna konstaablijaoskonna teeninduspiirkonda jääb palju tõmbekeskusi, nagu sadam, kaubanduskeskused, lennujaam ja vanalinn tervikuna. Eraldi tasub esile tõsta südalinna ja vanalinna piirkonda, kus liigub väga palju turiste. Vanalinna suurim muuseum on siia koondunud lõbustusasutused ja nendega nädalavahetustel kaasnevad probleemid. Lõbustusasutuste kliendid tarbivad sageli liiga pal-

ju alkoholi, jobnuna pannakse aga toime süütegusid või langetakse ise ohvriks. Lisaks meeltab lõbustusasutuste rohkus vanalinna vahetuse lähedusse kogunema alaealisi, kes üritavad pääseda lõbustusasutustesse või kipuvad kambavaimus keelatud aineid tarbima, vahel paraku ka varastama või vägivaldseks. Kõige sellega tegelemine moodustabki suures osas politseinike igapäevatööd.

Kesklinna politseijaoskonna eesmärk on tänava olnud vähendada varavastaseid süütegusid, olgu need taskuvargused, vargused kauplustest

või vägivaldakariteed tänavatel ja lõbustusasutustes. Uuel aastal jätkame koostöövõrgustike loomist ja arendamist partneritega ning teadlikkuse tõstmist kogukonnas, et suurendada piirkondade elanike turvatunnet. Ikka ja alati on fookuses alaealiste õiguskäitumise ja süütegude ennetamine taastava õiguse põhimõtetel.

Liisa Merekivi

politsei piirkonnavanem

Kesklinna piirkonnagrupi piirkonnavanem Liisa Merekivi, tel 612 4193; e-post liisa.merekivi@politsei.ee.

Keldrimäe piirkonnapolitseinik Dmitri Mettus, tel 612 4233, dmitri.mettus@politsei.ee ja noorsoopolitseinik Irina Šapovalova, tel 612 4175, irina.sapovalova@politsei.ee.

Piirkonnapolitseiniku ülesanne on selgitada välja ja lahendada pädevuse piires kogukonna turvalisust häirivaid probleeme, teha avalikus kohas käitumiskuulude täitmise järelevalvet ning ennetada, tõkestada, kõrvaldada ja välja selgitada süütegude toimepanemist. Noorsoopolitseiniku ülesanne on noorte ja laste ohtu sattumise riski vähendamine ja süütegude ennetamine, tõkestamine, avastamine ja menetlemine, samuti laste õiguste kaitsmine oma pädevuse piires. Mõlemad on staažikad politseinikud, kes tunnevad oma tööd ja aitavad inimesi.

Uue Maailma piirkonna noorsoopolitseinik Inna Boitsova, tel 612 4237, inna.boitsova@politsei.ee ja piirkonnakonstaabel Janno Moisaäär, tel 612 4229, janno.moisaar@politsei.ee. Tegemist on staažikate politseinikega, kel mõlemal töökogemust üle 15 aasta. Nende teeninduspiirkond hõlmab Uue Maailma, Kitseküla, Kassisaba ja Tõnismäe asumit, kus suuremad tõmbekeskused puuduvad (enamasti elamud ja äripinnad). Politseinike ülesanne on turvalisuse tagamine ja inimeste aitamine piirkonnas.

Kadrioru piirkonnapolitseinik Siret Tobber (vasakul), tel 612 4289, siret.tobber@politsei.ee ja noorsoopolitseinik Kristel Ulp, tel 612 4256, kristel.ulp@politsei.ee.

Kadrioru piirkonnas on peamised väljakutsed lähisuhte vägivalda juhtumid, mis saavad alguse väga erinevatest põhjustest. Samuti on sagedased naabritevahelised konfliktid, kus piirkonnapolitseinikud saavad olla abiks nõuannetega. Tihti piisabki konfliktide lahendamiseks vestlusest ja osaliste rahumeelsest kokkuvõtmisest. Igapäevatöös puututakse kokku ka õigusrikkumisi toime pannud alaealistega, kelle abistamiseks tehakse koostööd erinevate partneritega, et toetada alaealist edaspidises seadusekuulekuses. Töös on suur rõhk ennetusel, seega liigutakse palju piirkonnas ringi, kontrollides laekunud vihjeid ja tagamaks piirkonna turvalisust.

Vanalinna piirkonnapolitseinik Lauri Jõeäär (vasakult), tel 612 4287, lauri.joeaar@politsei.ee; noorsoopolitseinik Sille Roosimaa, tel 612 4275, sille.roosimaa@politsei.ee ja piirkonnapolitseinik Ivar Saar, tel 612 4192, ivar.saar@politsei.ee. Veel kuulub vanalinna piirkonda noorsoopolitseinik Reelika Niklas, tel 612 4296, reelika.niklas@politsei.ee. Vanalinna piirkonna peamised probleemid seonduvad lõbustusasutuste, suurte kaubanduskeskuste ja alaealiste kogunemiskohtadega.

SISEMINISTERIUM

Palun hoia oma elukohaandmed täpsed!

Foto autor: Keril Sosi

Kui Teie elukoht rahvastikuregistris ei ole täpne (puudu on küla või tänav, maja- või korterinumbr), kuna olete kolinud ja eelmise kodu omanik on taotlenud Teie aadressi muutmist, jäävad 2019. aastast registris Teie elukohaandmed tühjaks. Nii võite ilma jääda avalikest teenustest.

Oma andmeid saate kontrollida ja täpsed andmed esitada riigiportaalis eesti.ee või elukohajärgses omavalitsuses.

Elukohaandmete korrastamiseks on viimane aeg

Rahvastikuregistri seaduse muudatuse jõustumisega 2019. aastast kustutatakse elukohaandmed neil inimestel, kelle elukoht on registreeritud linnaosa täpsusega.

Selline olukord võib tekkida juhul, kui kolimise järel on inimese varasema korteri või maja omanik palunud omavalitsusel ta elukohast välja re-

gistreerida ning inimene ei ole hiljem oma elukohaandmeid uuendanud. Seetõttu on jaanuarist ligi 18 000 Tallinna elanikul oht jääda ilma avalikest teenustest.

Et kasutada ka edaspidi tasuta ühistransporti, parkimis-

soodustust, lasteaiakohta või sotsiaaltoetusi, on viimane aeg korrastada oma elukohaandmed rahvastikuregistris. Nii väldite ebameeldivaid üllatusi.

Elukoha registreerimine on lihtne: seda saab teha eesti.ee veebilehel või linnaosavalitsuses rahvastikuregistri töötaja abiga.

Vaata täpselt www.tallinn.ee/elukohaandmedkorda

LINNAELU

Juhkentali asumikeskusest ja naabruskondadest

Ajaloolises Juhkentali piirkonnas, mis hõlmab Juhkentali ja Keldrimäe asumit, on seal tegevseva Juhkentali Seltsi algatusel alates kevadest toimunud kohalike naabruskondade kohtumised.

Alguse said need seltsi korraldatud kohaliku turvalisuse ümarlauast, kus osalesid elanikud, naabrivalve ja politsei esindus ning linnaosavanem. Teemad olid linnaosavanema algatatud ning hiljem kolmepoolselt asumiseltside ja politseiga sõlmitud koostöölepe ning naabruskondade moodustamine, milleks selts oli koostanud kava.

Linnanaabruskond

on ruumiliselt kujunenud lähem ümbruskond, tavaliselt üks või kaks tänavakvartalit, mis kohaliku elanikku rohkem puudutab ja mida ta paremini tunneb. Lähimuse põhimõttel saab igapäev mõjusalt keskkonda paremaks teha. Kohalik suhe omakorda on alus terve asumit kogukondlikule toimimisele.

Probleeme valmistab nüüdiseaegse inimese sideme nõrgenemine oma ümbrusega ja ühiskondlik võõrandumine. Kui kohalik rakuke on tekkinud, on loodud eeldused kogukondlikuks toimimiseks,

aga vaja on ka tingimusi.

Tallinnas on juba 1990-ndate algusest fikseeritud asumite piirid, ent praktilist otstarvet sel ei ole, kui puuduvad tingimused kohaliku kogukondlikkuse edendamiseks. Asumi otstarve on terviklik sotsiaalne keskkond, mille toimimiseks on vaja kogukondlikku linnaruumi, elukondlikku taristut ja eelkõige asumikeskust. Selle arendamise ongi Juhkentali-Keldrimäe kohaliku seadnud eesmärgiks.

Asumikeskuse kõrval on töös killustatud Juhkentali ühendamine Härjapea kergliiklusteega ja Aafrika kogukonnaed kohaliku kogukondliku linnaruumina.

Kus asub Juhkentali keskus?

Piirkond on ajalooliselt kujunenud praegusest Liivalaia tänavast n-õ väljapoole jääval alal Tartu maantee ja Pärnu maantee vahel. Selle keskus oli bussijaama kohal asunud laadaplats, kus Härjapea jõe ääres paiknesid veskid-tööstused ja Juhkentali mõis.

Juba enne viimast sõda eraldus Veerenni asum. Pärast sõda rajatud Keskturg ja hulk suuri korterelamuid selle ümber tingis asumit raskuskeskme asetumise piirkonda, mis

hiljem määratleti Keldrimäe asumina. Samas on see keskus ka Juhkentali jäanuk-asumile.

Asumikeskuse määratlemine ja arendamine on vajalik asumit kogukondlikuks arenguks. Varem ei ole seda vähemalt Juhkentalis sihipäraselt tehtud, kuid probleem on tuttav teisteski asumites. Sageli on see osa linnaruumist antud eravaldusesse, kuid saab siiski asumikeskuseks arendada. Linnavalitsus kohustas Turukaubanduse AS-i kaasama Juhkentali Seltsi detailplaneeringu koostamisse Juhkentali-Keldrimäe keskuseks oleva Keskturu ja selle lähiümbruse kohta.

Tulemusena on valmimas Keldrimäe 9 / Lastekodu 12 ja lähiala detailplaneeringu projekt, mida tutvustatakse kohalikele neljapäeval, 22. novembril Juhkentali 36 koolimaja suures auditooriumis algusega kell 17.30.

Laupäeval, 17. novembril algusega kell 15 toimub aga Tartu mnt 44 publi Seiklustesse jututoas Jakobi naabruskonna kohtumine, et omavahel tutvuda ning arutada naabruskonna ja asumit teemasid. Kõik kohalikul on oodatud!

Raivo Salumäe

Juhkentali Selts

Ühissõidukis saab pileti osta pangakaardiga

Tallinna ühistranspordi piletilunastussüsteemi uuenduse tulemusena on sõitjail võimalik sõidupileti eest tasuda ka kontaktivaba pangakaardiga.

Kontaktivaba pangakaarti aktsepteerima seadistatakse üksnes esiuks juures olevad uut tüüpi validaatorid. Transpordiameti juhtaja Andres Harjo juhtis tähelepanu, et juhul kui sõidu registreerimiseks viibatakse validaatori ees rahakotti, milles on nii tallinnalasele tasuta sõitu võimaldav Ühiskaart kui ka kontaktivaba pangakaart, võib juhtuda, et sõiduraha arvatakse pangakontolt maha vaatamata tasuta sõidu õigust tõendavale Ühiskaardile.

„Sellisel juhul ei pruugi süsteem taibata, millist kaarti arvastama peab,” selgitas Harjo. „Seetõttu tuleb kaardid

teeneteisest lahus hoida ning validaatorile üksnes üht ja õiget kaarti näidata.”

Viipefunktsiooniga pangakaardi valideerimisel müüakse täishinnaga tunnipilet. Kui pangakaardiga viibates ostetakse sama päeva jooksul enam kui kaks tunnipiletit, arvestatakse piletid ümber täisvõimalikeks. Pangakaardiga tasudes sõidusoodustust ei anta.

Lisainfot kontaktivabade pangakaartide kasutamise kohta ühissõidukis leiab veebist: tallinn.pilet.ee või infotelefonidelt 611 8000 ja 11 800 (0,74 eurot minut). Samalt veebiaadressilt on leitav ka pangakaardiga tasutud sõitude ajalugu ja juhised vastava päringu tegemiseks.

Seega ei ole viipekaarti omavahel Tallinna ühistranspordi harva ja erandkorras ka-

sutataval juhureisijatel enam vaja juhilt piletit osta ega Ühiskaarti omada. Reisija tunneb viipemakse võimaluse ära süsteemi toetavate validaatorite lisatulede kleebiga järgi.

Validaator on varustatud nelja rohelise signaallambiga, mille süttimine kaardi valideerimisel annab märku kaardi lugemise õnnestumisest. Samas ei tähenda tulede süttimine automaatselt veel sõiduõiguse olemasolu ning eduka valideerimise tulemusena peab kõlama ka seda kinnitav helisignaali. Juhul kui roheliste tuledele järgneb punaste tulede süttimine, kaardi valideerimine ei õnnestunud ja sõiduõigus puudub. Uus tulede- ja helisüsteem rakendub kõigis validaatorites.

Raepress

Valentina Antonova (vasakul) koos oma õpilaste Martina (keskel) ja Kerliniga.

Idamaise tantsu kütkes

14-aastaselt Martinal on olnud imeline aasta, mille jooksul ta on võitnud 17 karikat ja 19 medalit.

21. kooli 8. klassis õppiv Martina Schulz on eeskujulike hinnetega koolitüdruk, kes lõpetab kooliaasta ikka kiituskirjaga. Lisaks jõuab ta neli korda nädalas käia Tondiraba huvikoolis idamaise tantsu treeningtundides. Ta on ühtviisi võlutud nii oma harrastusest kui ka treeneri Valentina Antonovast.

„Läksin just tema pärast sellesse kooli, sest tema tunnid on väga kõrgel tasemel,” ütleb Martina oma treeneri Valentina kohta. „Olen käinud ka teiste treenerite tundides, kuid Valentina oskused ja stiil meeldivad mulle kõige rohkem. Oma seniste saavutuste eest võin tänada just teda.”

Novembri algul Tallinnas toimunud rahvusvahelisel konkursil saavutas Martina teise koha ja võitis järjekordest autasu. Neid on ta eelmise aasta oktoobrist alates kogunud nii välismaalt kui ka Eestist oma auhinnakappi juba mitukümmend.

„Martina on väga andekas ja töökas. Kõik mu tüdrukud on väga tublid,” kinnitab treener Valentina. Ta on pool oma elu ehk 15 aastat tegelenud idamaise tantsuga, läbinud meistriklasse nii Euroopas kui ka Egiptuses ning käib tänini treeneritöö kõrvalt võistlemas. Paari nädala pärast seisabki ees rahvusvaheline konkurss Riias, kus eelmisel aastal võitis proffide seas esikoha. „See pole mulle töö ega hobi, vaid elustiil,” lisab Valentina.

Naiseliku ala juurde kuu-

luvad kaunid kostüümid, ent peamine on kehaline koormus ja hea emotsioon. Alaga alustatakse juba üsna noorelt – Valentinal on algajate rühmas kümneaastased tantsijad. Kostüümide hankimisel on toetanud Tondiraba huvikool, samuti tantsijad ise või nende vanemad. Peale Lasnamäe annab Valentina Antonova kaks korda nädalas tantsutunde Kristiine linnaosas Madara 14, kus ta võtab veel juurde uusi tantsijaid.

„Ta on imetlusväärne inimene, kes oskab oma õpilasi innustada ja hoida,” kiidab lapselapse treenerit Martina õpetajat vanaema. „Alati kena ja heatujulisena on Valentina tüdrukutele eeskujuks. Martina on tänu oma harrastusele väga õnnelik.”

Ohtlikest ainetest priiks!

Teisipäeval, 20. novembril kell 17.30 algab Keskraamatukogu suures saalis (Estonia pst 8) tarbetoodetes leiduvaid ohtlikke aineid tutvustav tasuta loeng.

Loengu järel saab kaasa lüüa töötoas, kus ise valmistatakse puhastusvahendeid. Sellele tarbeks palutakse kaasa võtta puhas kaanega 200-milliliitrine purk. Piiratud kohade arvu tõttu tuleb töötoas osalemise soovist teada anda kas registreerimisvormil

<https://www.tallinn.ee/est/Vorm-Tootuba-Teeme-ise-puhastusvahendeid-voi-helistades-telefonil-616-4012>.

Loengu ning töötoa viib läbi Balti Keskkonnafoorumi keskkonnaekspert Kai Klein. Tasuta teemaõhtu on osa 17.–25. novembrini tähistatavast üleeuroopalisest jäätmetekke vähendamise nädalast. Keskraamatukogus saab samal ajavahemikul vaadata installatsioon meres leiduvast plastprügist.

PLANEERINGUTEST

Avaliku arutelu teade

Tallinna Kesklinna Valitsus ja Tallinna Linnaplaneerimise Amet avalikustasid ajavahemikul 20.09–18.10.2018 Pirita tee 28 kinnistu ning Maarjamäe tänavaäärsete kruntide ja lähiala detailplaneeringu. Avaliku väljapaneku kestel laekus kohalikele omavalitsusele 1 kirjalikke ettepanekuid ja vastuväiteid sisaldav pöördumine. Avaliku väljapaneku tulemusi tutvustab avalik arutelu toimub 29.11.2018 algusega kell 14 Tallinna Kesklinna Valitsuse saalis (Nunne 18). Info telefonil 645 7264.

Pirita tee 32, Pirita tee 50 ja Maarjamäe tn 11 kinnistute ja lähiala detailplaneeringu

avalik arutelu

Tallinna Kesklinna Valitsus viis 25.10.2018 läbi Pirita tee 32, Pirita tee 50 ja Maarjamäe tn 11 kinnistute ja lähiala detailplaneeringu avaliku väljapaneku järgse arutelu. Ajavahemikus 31.08–14.09.2018 toimunud avalikul väljapaneku esitati 2 vastuväidet ja ettepanekut sisaldavat pöördumist. Detailplaneeringu avalikust arutelu võtsid osa vastuväite esitanud isiku esindaja, planeeringu koostaja, kinnistu arendamisest huvitatud isikud ja linnaosa esindajad. Sisulist arengut arutelul ei toimunud, sest vastuväite esitajad ei taganud oma varem väljendatud vastuväidetest. Edasise menetlemisega tegeleb Tallin-

na Linnaplaneerimise Amet.

Tuukri tn 50 kinnistu detailplaneeringu avalik arutelu

Tallinna Kesklinna Valitsus ja Tallinna Linnaplaneerimise Amet avalikustasid ajavahemikul 23.10–6.11.2018 Tuukri tn 50 kinnistu detailplaneeringu. Avaliku väljapaneku kestel laekus kohalikele omavalitsusele 1 kirjalikke ettepanekuid ja vastuväiteid sisaldav pöördumine.

Avaliku väljapaneku tulemusi tutvustab avalik arutelu toimub 18.12.2018 algusega kell 14 Tallinna Kesklinna Valitsuse saalis (Nunne 18). Info telefonil 645 7264.

Goethe hõlmikpuu ja Kühnerti aed

Vabaduse väljaku vahetus läheduses Pärnu maanteel on viimasel kümnendil käinud vilgas ehitustegevus. Sellest tänavaloigust pidi juba üle 80 aasta tagasi saama riigi üks esindustänavaid, kus mitmekordsed majad loovad pealinna sobiva suurlinliku mulje.

1930. aastatel kerkis siia endiste puumajade asemele kümmekond soliidset kivimaja, mis moodustasid suletud kvartalitena ühtlased tänavafrenid. Järgnevate aastakümnete jooksul on ehitustegevust tasapisi jätkatud nii ühel kui ka teisel pool tänavat ja isegi trammiteed uuendatud.

Hiljuti valmisid majad nr 18 ja 22, ehitamine on pooleli Tõnismäe-poolses otsas, kus valmib 2019. aastal nurgapealne maja nr 44. Kõige esinduslikum ja mastapsem uutest projektidest on 2020. aastal valmiv ja neljast majast koosnev Pärnu mnt 31, mida reklaamitakse saksakeelselt Das Haus. Võiks ju küsida, miks just saksa ja mitte inglise, vene või tatari keeles? Vastus peitub seal-samas hoone kõrval – kohas, mida nimetatakse Hõlmikpuu aiaks.

Ülemöödunud sajandil

Aastaid tagasi nägi sinne tänavapilt välja hoopis teistsugune. 19. sajandi keskpaigas, pärast Tallinna väljaarvamist kind-

lustatud linnade nimekirjast, muutus vabamaks vahetult vanalinna ümbritsevate alade kasutamine hoonete rajamiseks. Seda aega võiks nimetada linnageograafide terminiga Tallinna esimeseks valglinnas-tumiseks.

Vanalinna kitsusest avaramatesse oludesse roheluse keskele ihkajaid ahvatles vabamaelsem ja privaatsem ümborus. Nn Süda-Tatari piirkonda tekkis juurde suuri korrastatud aedu, mille hulgas leidus ka iluaedu. Robert Nermani sõnul oli kõige silmapaistvam neist Sakala tänavast lõuna pool, praeguse Pärnu mnt 31 ja Tatari tänav vahelisel lõigul asunud Kühnerti aed. Selle rajas Tüüringis sündinud Wilhelm Kühnert, kelle suguvõsa liikmed olid Saksamaal juba mitu põlve tuntud metsaülematena.

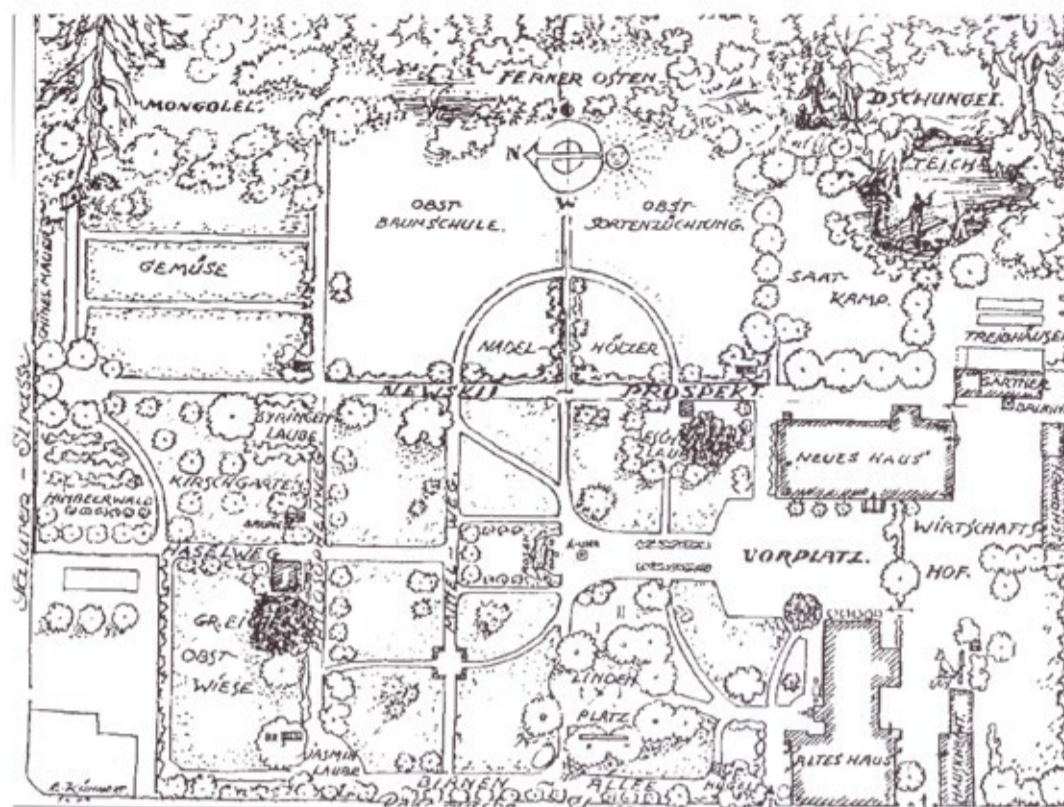
Wilhelm Kühnert oli Eestis üks esimesi kõrgharidusega metsamehi, kes asus 1850. aastate lõpul püsivalt elama Tallinna. 1862 ostis ta endale suure krundi koos elumajaga, kuhu hakkas rajama oma aeda. Tallinnas oli sel ajal alanud aianduslik kõrgeaeg, mil muudeti aedadeks ja parkideks vanalinna ümbritsev nn bastionaalvöönd, loodi aiad Ingeri ja Rootsi bastionile ning Falgi aed.

Kühnerti aiast tema kuna-

gises hiilguses saame teada Wilhelm Kühnerti lapselapse, arhitekt Ernst Kühnerti mälestustest. Oma vanaisa märkmetele tuginedes koostas ta aia rekonstruktsiooni, mis hõlmab eri funktsiooniga osi: majandushoov, köögivilja- ja viljapuuala, puukool koos võõrliikide katseaia ning dendraarium. Aia Pärnu maantee ääres asuv edelapoolne ala oli kujundatud prantsuse parki meenutavas korrapärasest stiilis. Seevastu kapuopool oli metsikum aed, kus kasvas üle 15 Euroopast, Siberist ja Põhja-Ameerikast pärit okaspuu. Wilhelm Kühnert katsetas oma aias erinevaid juur- ja puuvilju. Näiteks kasvas ta 1860. aastatel kümmekonda kartulisortti.

Ernst Kühnerti mälestuste järgi olevat 1890. aastal külastanud aeda Peterburi keiserlike aedade juhataja Aleksei Gustav von Knorring, kes ei suutnud oma imetlust varjata. Tema erilist tähelepanu pälvis üks väike puu, mille ladinakeelsest nimetustki ta polnud teadnud. Wilhelm Kühnert avaldas, et see on *Ginkgo biloba* – hõlmikpuu, mille ta oli kaasa toonud Saksimaalt, esimesed aastad kasvuhoones kasvatanud ja alles seejärel välja istutanud. Pärast ringkäiku läksid härrad Wilhelm Kühnerti töötuppa, kus vestluse käigus toodi lahedale noorusaastate päevik. 1839 tehtud loomutruude hõlmikpuu oksa kujutavate sullejoonistuste alla oli kirjutatud Johann Wolfgang Goethe luuletuse esimene salm ja väike märkus: „Selle oksa noppisin ma Goethe aiama ja juurest 5. juunil 1837.“ Kahtlemata ilus legend.

Goethe hõlmikpuu sai Kühnerti aias esialgu rahus kasvada. Isa pärandit hooldas ja arendas edasi poeg Heinrich Kühnert (1848–1904), kes sai samuti metsandushariduse. Ta tundis erilist huvi õunapuude ja okaspuude, kuid selle kõrval ka ornitoloogia vastu ning seepärast propageeris ta lin-

Kunagise Kühnerti aia plaan.

dudele aedadesse pesakastide ja toidumajakete rajamist. Võib vaid ette kujutada, kui fantastiline võis aed erinevatel aegadel olla oma värvikirevuse ja helivarjundite koosluses. Just sellepärast oli Kühnerti aed populaarne. Seda olevat näiteks külastanud skulptorid Amandus Adamson ja August Weizenberg. Siin olevat andnud joonistustunde maalikunstnik Karl Alexander von Winkler.

Aed tükeldati

Üha rahvarohkemaks muutuv linn hakkas aiale, mis tänapäeval asub otse südalinna, aina enam peale pressima. Juba 1884. aastal eraldati aiast praegune Tatari 10, kuhu rajati senini säilinud kahekorruseline puumaja. 1893 lõigati aiast Tatari 12 ja järgmisel aastal Tatari 14 krunt, kuhu ehitati kummalegi kaks maja. 1903 rajati uuele krundile Sakala 21 kahekordne paekivihoone ja Sakala 23, kuhu ehitati tellistest maja. 1910. aastal lõigati Kühnerti aiast Peeter Süda 1, 1912 – Peeter Süda 3. Seejärel pikendati Peeter Süda tänavat Sakala tänavani, millega lõigati krundist järgmised tükid, eraldati krun-

did Ahju tänav ääres jne. Kühnerti aias asunud majadest on alles vaid Peeter Süda 2 ja selle kõrval Ernst Kühnerti projekteeritud maja nr 2a. Aiast on järele jäänud ainult riismed.

Kõige vastupidavamaks ongi osutunud hõlmikpuu, kuid ka tema saatus pole olnud kerge. 1980. aastatel ähvardas puud maharaiumine, kui krundile sooviti rajada uut ooperimaja. Kas takistuseks sai asjaolu, et puu oli juba 1966 võetud looduskaitse alla, või suured tuurid võtnud avalik arutelu hõlmikpuu teemal, mis kestis nii kaua, et ajad muutusid ja hiiglaslikud kultuurimajad said mõneks ajaks minevikuks – see on juba omaette küsimus.

Esialgu näib Kühnerti aia hõlmikpuule terendavat rahu-likum tulevik. Kõrvalkrundile rajatava hoone ehitajad on teinud linnale ettepaneku väike aed korda teha. Maa sees asuv kultuurikiht saab samuti paremini nähtavaks. Nimelt leiti 2016. aastal arheoloogiliste väljakaevamiste käigus kesk-aegne toru, mis tõi praeguse Veerenni, Peeter Süda ja Rootsi tänava joonel vanalinna Ülemiste järve vett. Veejuhe oli Tallinna linnale tähtis

rajatis, sest varustas veega nii vallikraave kui ka kaevusid. Kanaalit on kirjalikes allikates esimest korda mainitud 1349, mil selle rajamiseks andis loa Taani kuningas Valdemar IV Atterdag. Nelja kilomeetri pikkusest veejuhtmest leiti krundil ligi 30 meetri pikkune lõik.

Väljakaevamiste käigus sai muu hulgas kinnitust teadmine, et inimesed tegutsesid kinnistu alal juba hiliskiviajal (3000–1800 eKr). Selle aja inimesed oskasid kasvatada vilja ja pidada kariloomi. Neist jäi maha savinõukilde, mida on siit leitud ka pronksiajast või eelrooma rauaajast. Pärast pikemat vaheaega võeti ala uuesti kasutusele keskajal, 13. sajandi lõpus või 14. sajandi algul. Et otseseid asustusjälgi ei leitud, võis tegemist olla põllumaaga, mis asus siin veel 17. sajandil. Hooneid hakati alale rajama 18. sajandil ja ehitustegevus on jätkunud mitme sajandi vältel.

Kas Kühnerti aia alale tuleb lõpuks ka trammitee, seda näitab aeg.

Eero Kangor

kunstiajaloolane

Kavand hõlmikpuu tulevases naabrusest.

RAHVARINDE MUUSEUMIS

23. novembril kell 15

Vaatame filmi „Äratõmbetuli“. Suvel draamateatris esietendunud samanimelise põneva kriminaalraama järgi valminud telelavastus.

6. detsembril kell 15

Külas on Klara Hallik – endine poliitik, ajaloolane ja politoloog. Ta oli Tiit Vähi esimeses valitsuses 1992. aastal rahvussuhete minister ja üks üleminekuaja silmapaistvamaid naispoliitikuid.

NÄITUS „1988“

Rahvarinde muuseumi näitus „1988“ vaatleb murrangulist 1988. aastat erinevates elusfäärides. Tähtsal kohal on inimeste lood ja toona läbielatud emotsioonid.

NÄITUS „LOOSUNGID ISESEISVUMISE TEEL“

Väljapanek tutvustab loosungeid, mida kasutati võitluses iseseisvuse eest. Need on ühtviisi naljakad ja tõsised, aga ka inspireerivad. See on ajalugu loosungites.

Vabaduse väljak 9 • tel 644 8193 • rrmuseum@rrmuseum.ee • Jälgi meie tegevust www.facebook.com/rrmuseum

Arheoloogiasügis linnamuuseumis

Novembris ja detsembris toimub linnamuuseumis Arheoloogiasügis – juba traditsiooniline arheoloogiateemaliste ürituste sari.

Oma ala spetsialistid tutvustavad suvel toimunud arheoloogilisi väljakaevamisi ja leide ning räägivad teemadel, mis on kaasa aidanud mineviku uurimisele. Igas eas huvilised on oodatud elamusi ja tegevusi pakkuvale perepäevale.

Loengud teisipäeviti kell 17.30 20. novembril Monika Reppo „Teerajaja Jacob De la Gardie – klaasist ja selle tootmisest Eestis 17. sajandil“ ning

11. detsembril Rivo Bernotas „Keskaeg Kalamajas: arheoloogilised kaevamised Väike-Patarei tänaval“.

Palume loengule registreerida!

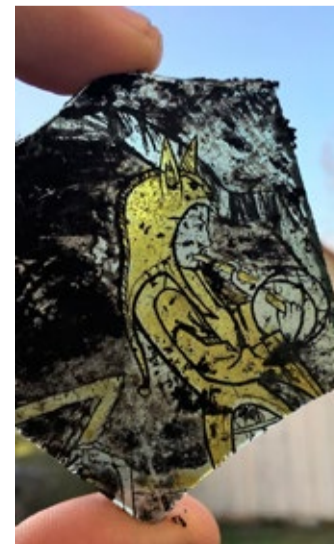
Laupäeval, 24. novembril kell 11–14 perepäev „Killud toovad õne“

Eesti- ja venekeelsetel ekskursioonidel tutvustame maa alt leitud varasid muuseumi ekspositsioonis. Käed saab külge panna toredates töö-tubades ja järele proovida arheoloogi tööülesandeid. Tutvuda saab fotoarheoloogiaga.

Loengutel ja perepäeval osalemine muuseumipiletiga. Üritused toimuvad linnamuuseumis Vene 17.

Linnamuuseumis on ka menüüd muuseumitunnid „Ole ise arheoloog!“. Aasta ringi saab tellida põhikooli lõpu- ja gümnaasiumiklassidele mõeldud tundi „Eesti muinasaeg: tutulus, tuluski- vi ja Tallinn“. Muuseumitund Eesti muinasajast seob selle maailma ja Tallinna ajaloo,

tutvustab arheoloogiateadust ja uusimaid-põnevaimaid uurimistulemusi.

Vitraažikild Kalamajas toimunud arheoloogilistelt kaevamistelt. Foto: Rivo Bernotas

TERVIS

Üle saja tuhande inimese saab sel aastal ravimeid soodsamalt

Ravimite rolli haiguste ravimisel ja haigusseisundi kergendamisel on võimatu ülehinnata. Arsti ettekirjutuse järgi õigel ajal võetud ravimid leevendavad tervisehäädasid, aitavad vähendada haigustest tingitud suremust ja ennetada haiglaravi.

Tõhusad, kuid kallid ravimid on nüüdisaegse meditsiini lahutamatu osa. Sotsiaaldemokraatidele on oluline, et raha ravimite ostmiseks ei tuleks toidu ja teiste esmatarbekaupade arvelt. Veel eelmisel aastal oli probleem vägagi põletav. Tervelt 110 000 inimest kulutas aastast retseptiravimitele üle 100 euro, neist 15 000 inimest isegi üle 300 euro. Iga viies retseptiravim jäi hoolimata haigekassa soodustusest välja ostmata, oluline põhjus rahapuudus.

Seetõttu kehtestas riik sotsiaaldemokraatide eestvedamisel lisaravimihüvitise süsteemi, mille alusel hüvitab sellest aastast 50 protsenti

inimese retseptiravimikuludest, mis jäävad vahemikku 100–300 eurot aastas. Seega pakub riik inimesele lisatuge kohe, kui ta on kulutanud retseptiravimitele üle 100 euro. Kulu, mis on suurem kui 300 eurot, kuulub 90 protsendi ulatuses hüvitamisele. Süsteem toimib automaatselt: kohe, kui olete aasta jooksul kulutanud enam kui 100 eurot, saate igalt järgnevalt eurot soodustust, mis apteegis ostult maha arvatakse. Soodustuse summa on alati näha ka tšekil.

Haigekassa välja makstud hüvitissummad kõnelevad selgelt lisahüvitise vajalikkusest. Septembri keskpaigaks oli haigekassa lisahüvitist maksnud ligi 82 tuhandele inimesele ja summa oli pea 4,3 miljonit eurot. Aasta lõpuks ületab soodustusest kasu saanute arv 100 000 inimese piiri.

Igal inimesel on põhiseaduslik õigus tervise kaitsmisele, mis tähendab, et ravimid peavad

olema taskukohase hinnaga. Pakutud lahendus aitab kümnetel tuhandetel oluliselt kokku hoida retseptiravimitele kuluvat raha ja on iseäranis abiks neile, kes praegu ei jõua ravimeid osta. Inimesed on tervemad, põevad vähem, paraneb elukvaliteet. Ühtlasi on skeem oluline samm otsuste reas, mis peavad tagama meie tervishoiu parema rahastamise ja arstiabi parema kättesaadavuse.

Jevgeni Ossinovski

Sotsiaaldemokraatliku Erakonna esimees

Kuidas kasutada hambaravihüvitist?

Alates 1. jaanuarist 2018 saavad kõik täiskasvanud ravikindlustusega inimesed aastas 40 eurot hambaravihüvitist, kusjuures patsient ise tasub vähemalt 50% arvest.

Et hambaravi on kallis, ei ole hüvitist kindlasti piisav. 40-eurone hüvitist on mõeldud aitama eelkõige inimesi, kes pole majanduslikel põhjustel ammu hambaarsti juures käinud.

Lapseootel naised, väikelapse emad, pensionärid ja

osalise või puuduva töövõimega inimesed saavad hambaravihüvitist 85 eurot aastas, tasudes ise vähemalt 15% arvest.

Hüvitist kehtib esmavajalikele hambaraviteenustele ja seda saab kasutada ainult haigekassaga lepingu sõlminud hambaarstide juures. Endale lähima hüvitist pakuva arsti leiab aadressilt www.haigekassa.ee/hambaravi.

Vältimatult hambaravi eest tasub haigekassa ja see on tasuta kõigile, sh ilma ravikind-

lustuseta inimestele. Vältimatult abi vajaduse otsustab arst. Selle alla kuuluvad suures põletikus hamba väljatõmbamine, mädakollete avamine jm. Vältimatult abi ei osuta aga iga hambaarst ja enne külastust tuleks seda kontrollida.

Hüvitise suurust ja jääki saab kontrollida riigiportaalist www.eesti.ee („Hambaravi- ja proteesiteenuste info“). Soodustuse summa kehtib ühel kalendriaastal.

EMO juurde tuleks luua perearsti vastuvõtt

Suurte erakorralise meditsiini osakondade (EMO) juures peaks linnavalitsuse hinnangul olema ka perearsti vastuvõtt.

„Idee on selles, et patsient saaks kvaliteetset arstiabi EMO kõrvalkabinetist, mitte ei peaks sõitma näiteks Kesklinna suurest EMO-st Lasnamäe esmatasandi EMO-sse. Lähtuda tuleb põhimõttest, et patsient peab saama abi võimalikult kiiresti ja mugavalt,”

kommenteeris abilinnapea Tõnis Mölder AS-i Medicum pakutud ideed avada linna tervisekeskustes esmatasandi erakorralise meditsiini osakonnad.

„Teine väga oluline aspekt: mis saab siis, kui patsient läheb tervisekeskuse EMO-sse, ent selgub, et vajab hoopis tõsisemat ravi. Sellise olukorra vältimiseks tuleks suurte EMO-de juurde luua esmatasandi EMO-d, kus töötaksid

perearstid näiteks kella 6–22 ehk ajal, mil praegused EMO-d on kõige rohkem koormatud,” lisas Mölder, kelle sõnul oleks linnal võimekus luua selline arstiabisüsteem haigekassa nõusoleku korral.

Tallinna linnal on 27 perearstinimistuga perearstikeskust ja kaks suurt keskhaiglat koos erakorralise meditsiini osakonnaga.

Raepress

Tallinnas mitmekordistuvad hooldajatoetused

Tallinna 2019. aasta eelarve eelnõu näeb ette märkimisväärse toetuse tõusu puudega inimeste hooldajatele.

Kavas on ka kahekordistada omastehooldajate asendusteenust. Sotsiaal- ja tervishoiuvaldkonna abilinnapea Tõnis Mölder sõnas, et järgmise aasta eelarves on tõstetud olulisele kohale abivajajate toetamine ning neile mõeldud teenuste arendamine. Ta kinnitas, et sügava puudega inimese hooldaja toetus tõuseb alates järgmisest aastast 40 eurolt 100 eurole kuus ja raske puudega inimese hooldaja toetus 30 eurolt 50 eurole kuus.

„Sellele eraldatakse kokku üle 2,3 miljoni euro ja makstakse sotsiaalmaksu üle

poolteise miljoni euro. Peame arvestama, et hooldus on hooldajate igapäevane tegevus hooldatavale kõrvalabi osutamiseks alates hügieenitöidest ja riistamisest ning lõpetades abistamisega liikumisel, suhtlemisel või söömisel, ent nii kehaliselt kui ka vaimset raske töö,” sõnas Mölder, kelle sõnul on hooldajatel tänu toetusele ehk veidigi kergem oma vältimatuid kulusi katta.

Peale toetuste määrade suurendamise on linna eelarves olulisel kohal teenuste arendamine ja nende kättesaadavuse parandamine. Näiteks vajavad valdavalt töötavad või tööealised omastehooldajad suuremas mahus

asendusteenust, mistõttu kahekordistub järgmisel aastal omastehooldajate asendusteenuse pakkumine. Teenust osutatakse hooldajaks määratud isikutele ja suure hooldusvajadusega isikute hooldajatele. Teenuse saaja elukoht peab olema rahvastikuregistri järgi Tallinna linn.

Omastehooldaja asendusteenus sisaldab muu hulgas järelevalvet, toetamist ja juhendamist igapäevaoskuste hoidmisel. Teenus toetab hooldatava funktsionaalset suutlikkust, hoolitsedes inimese kehalise, vaimse ja sotsiaalse heaolu eest, säilitades hooldatava iseseisvuse, enesekontrolli ja väärikuse.

Raepress

Reedel, 23. novembril kell 11
Kesklinna sotsiaalkeskuses Liivalaia 32

KESKLINNA VAEGKUULJATE TEABEPÄEV

Külas on spetsialistid vaegkuuljate ja kurtide abivahendite keskusest Kadrimardi.

- Anname nõu igale vaegkuuljale.
- Tutvume abivahenditega, proovime ja soovi korral tellime.
- Näitame tehnilisi võimalusi kuulmispuudega töötajatele.
- Pakutavad tooted on taskukohase hinnaga.

Kadrimardil ei ole järjekordi kõrva- ega perearsti juurde.

Täpsem info Kesklinna sotsiaalkeskusest tel 646 6123 ja Kadrimardist tel 511 5340.

Kohale saab bussidega nr 17, 17a, 54 – „Olümpia“ peatus.

KADRIMARDI

Eakate nõukogu

Koguneme 27. novembril kell 15 Hopneri majas ja arutleme sotsiaaltemadel.

Valdkonnast tulevad rääkima abilinnapea Tõnis Mölder ning Maarja Seppel sotsiaal- ja tervishoiuametist.

Üritus on tasuta. Kõik huvilised on teretulnud.

KODUÕDE

tuleb inimese juurde, kelle tervislik seisund ei nõua viibimist haiglas, kuid kes vajab meditsiinilist abi kodus.

Teenus on ravikindlustatud inimestele

TASUTA

Küsi infot: 650 5092

E-post: koduode@medicum.ee

SAATEKIRJA TEENUSELE SUUNAMISEKS VÄLJASTAB PEREARST

VARIA

Õpetajad ERM-is

Peaaegu 90 õpetajat ja õpetajaabi Kesklinna lasteaedades sai seoses Eesti Vabariigi ja Tallinna alushariduse 100. aastapäevaga võimaluse külastada Eesti Rahva Muuseumi (ERM) Tartus.

Tähtpäevad ja tähtsad sündmused on tähistamist väärt. Soovist pakkuda õpetajatele parimat korraldas Kesklinna valitsus 12. oktoobril ERM-i külastuse. Hästi planeeritud ja organiseeritud väljasõit algas juba varajasel tunnil, kui Kesklinna vanem Vladimir Svet saatis kultuurihuvilised õpetajad heade soovide ja pirukatega teele.

Sõit Tallinnast Tartusse võib vahel tunduda pikk. Ent kui reisikaaslased on õpetajad ja nende abid, kes iga päev teevad erinevates lasteaedades ühesugust tööd, möödub teekond vesteldes ja vastastikku ideid pakkudes märkamatuks.

Muuseum, milles on üle 6000 ruutmeetri näitusepinna ja kuhu enamik meist sisenes esimest korda, tekitas uudishimu ning pakkus palju silmailu ja uut teavet. Giidide vahendusel tutvusime püsinäitustega „Kohtumised“ ja „Uurali kaja“ ning hiljem sai igaüks omaette vaadata vahetuvaid näitusi. Vaibakunstnik Anu Raua tähtsed ja näitus „Ise tehtud Eesti“ tekitasid nostalgiat ja äratundmisrõõmu.

Päev pakkus uusi teadmisi, unustatud teadmiste värskendust, häid emotsioone ja tänulikkust. Niiuguste tunnetega alustasimegi pärastlõunal tagasiteed Tallinna.

Carmen Soo

Sipsiku lasteaia direktor

Signe Tamm

Päikeseljänku lasteaia direktor

Helve-Anneta Õisma

Jaan Poska lasteaia direktor

Jagame teiste noortega oma oskusi!

Teenuse disaini projekt annab noortele võimaluse luua midagi uut, omapärast ja kasulikku ning jagada oma teadmisi, oskusi ja kogemusi noortekeskuse teiste külastajatega.

Noortega koos on mõeldud välja kaardistamise meetod, mille kaudu saab tegevusi arendada ja nende kohta informatsiooni talletada. Üheskoos tehtu kaardistatakse, juhendid kogutakse kokku ja pannakse „karp“. „Karp“ jääb keskusse kõikidele noortele kättesaadavaks ja kasutamiseks.

Alati võib lisada uusi tegevusi, mis ei pea mahtuma ainult ühte kindlasse valdkonda. Ennekõike olgu need iga päev vajalikud ja praktilised tegevused, et noor saaks ise seisvalt hakkama. Nagu kokkamine, meisterdamine, esmaabi (kuidas haava puhastada ja siduda), muud lihtsad asjad, näiteks suhtlemine

hädabinumbrit 112 kasutades, soft skills – protsessid, mida igapäevase teeme jne.

Projekt kestab detsembri lõpuni ja hõlmab olemasolevate noorsootöö teenuste arendamist, uute teenuste loomist ja noorsootöös osalemise võimaluste laiendamist. Projekti lõpuks on kogutud materjal sellest, mida kuude jooksul noortega koos tehti, mida õppisid, milles arenesid. Kogu info on koos noortega talletatud ja paberile pandud, et teised noortekeskuse külastajad saaksid samuti seda kasutada.

Projekt on valminud koostöös Tallinna spordi- ja noorsooametiga; toimimist rahastab haridus- ja teadusministeri kinnitatud ning Eesti Noorsootöö Keskuse elluviidav ESF kaasrahastatud programm noorte kaasamiseks ja tööhoivevalmiduse parandamiseks.

Keskraamatukogu kingib koolijärgsetele raamatu

Kõik Tallinna esimese klassi õpilased saavad keskraamatukogult kingiks kogumiku „Omad jutud 3“.

Raamatus on võistlustöid aastatel 2014–2018 korraldatud laste omaloomingu konkursilt – luuletusi ja lugusid kokku 27 noorelt autorilt. Oma loo on kirjutanud ka tuntud lastekirjanikud Kairi Look, Reeli Reinaus, Ilmar Tomusk, Markus Saksatamm ja Contra. Vahvad pildid juttude ja luuletuste kõrvale on joonistanud ühisgümnaasiumi õpilased ning kujundanud on kogumiku Ulla Saar. Raamatu saavad kingiks 4627 sel sügisel Tallinnas kooliteed alustanud last.

Keskraamatukogu 2007. aastal algatatud raamatu kinkimise projekti eesmärk on tuua koolitee alustajad

lähimasse raamatukokku ja õppida tundma seal osutatavaid teenuseid. Kümne aasta jooksul on raamatukogu külastanud ja raamatu kingiks saanud üle 42 000 esimese klassi õpilase.

Kogumiku „Omad jutud“ annab keskraamatukogu välja iga viie aasta järel, koostades sinna raamatukogu toimunud laste omaloomingu konkurssidel osalenud töid. Vahepealsetel aastatel kirjastab (või tellib) raamatukogu originaalteose tuntud lastekirjanikult. „Omad jutud 3“ on sarja üheteistkümnend. raamat.

Esimesi klasse oodatakse raamatu üleandmiseks koolile lähimasse keskraamatukogu teenindusosakonda või haruraamatukokku.

				Automark	Kümnendlogaritm	Aasta	Alevik Harju-maal	Moes	Ülikooliõpingud
Vaba aja keskus Tallinnas									Sidney
Dopinguaine						Kartuli-sort Piibli laevnik			
Saar Tallinna koosseisus								Piirits Mürgine madu	
Lõunalaus					Šoppingu tulemus Kalma ...				
1000 kg				Kuklid Kõrgendik Tallinnas					Mälestusmärk rannal
Sans per aqua	Poliitiline politsei	Esimene täht	Abs. rõhk			Paunvererätsep Timpan			
F1 rada Belgias			On pildil Itaalia mehenimi						
Teletups		Viltu, kõveraks Kotad					Akad. Metsaselts Mõistus		
Leelis					Tangens Amper			Pindala Poe-tavaar	
Kopli geograafilise olemus								Samuti Masti põikpuu	
Munitsipaalpolitsei									
Mošees palvetaja					Euroopa idapiir Minema				
Umbes	Pädaste mõisnik Kuld (pr k)						Asfaldi-defekt Tallinnfilm		
Meremärk			Nigeeria tähis Uraan			Peatus Tallinn-Tartu raudteel			
Rüütli-koondis			Rahv. Kergejõustiku-föderatsioon						

Eelmise ristsõna õige vastus oli MEDIEVALISTIKA. Õige vastuse saatnute seast pälvis auhinna **Tiia Heidmets**. Palume järgmise nädala jooksul tulla auhinnale järele Kesklinna valitsusse Nunne 18. Siinse ristsõna õigeid vastuseid ootame kuni 26. novembrini samal aadressil või e-kirjaga kesklinnasonumid@tallinnlv.ee. Taas läheb loosi auhind!

EESTI RAHVA RISTSÕNAD
RISTIK

1PartnerEESTI PARIM
KINNISVARA-
BÜROO**TULE
KONSULTATSIOONILE!**

1partner.ee

Helena - Laura
Lesment
512 5439OST • MÜÜK • ÜÜR
HINDAMINE • INVESTEERIMINE

TTV PROJEKT & EHTUS OÜ

TELLI MEILT:

- Siseviimistlustööd
- Korterite sisekujundus
- Vannitubade ümberehitustööd
- Saunade projekteerimine ja ehitamine korterisse
- Ümberehitustööde seadustamine ehitusregistris

Telefon: +372 5013 510
E-mail: ttvehitus@gmail.com

JÕULUKÜLA
Ametmeeste
jõulud

15. - 16. detsember
Eesti Vabaõhumuuseumis
Rocca al Mares

www.evm.ee

JÕULUPUUDEestis mahedalt
kasvatatud nuldKoitu toomine tasuta.
Tel 5326 4497

#AEGMÜÜA

Kodu vahetamine võib olla keeruline protsess. Mina olen siin, et Sind aidata.

ARCO VARA Signe Haljas
5650 5669

6. TALLINNA ELAMUMAJANDUSKONVERENTS

17. november 2018 algus 12.00
RETKE TEE 1 Tallinna kiirabi koolituskeskus

VI Таллиннская конференция по вопросам жилищного хозяйства

17 ноября 2018 начало в 12.00
Ретке тее 1 Таллиннский учебный центр скорой помощи

TASUTA
бесплатно

Tallinn

Kinnisvara vahendamine
Kinnisvara hindamine
Juriidiline konsultatsioonSoovid müüa oma kodu?
Tule tasuta konsultatsioonile!Margit Joa
maakler, EKMK liige
+372 505 7779
margit.joa@pindi.eeLeia endale lähim kontor www.pindi.eeTöö sotsiaalsektoris, töö inimestega,
esimene töökoht või ümberõpe -
Hoolekandeteenused AS pakub
võimaluse!**Tule TEGEVUSJUHENDAJAJAKS
avatavasse teenusüksusesse**Töö: psüühilise erivajadusega inimese toetamine igapäevatoimingutes (toidu valmistamine, koristamine, töö- ja huvitegevused, hügieenitoimingud jm), suhtlemine klientide lähedastega, kliendi toetamine tema elukorraldusel. 12h öö- ja päevavahetused, asukoht Paagi 2, Tallinn.
Tööle asumine 3.12.2018

Kui Sul on vähemalt keskharidus, oled toimekas, tasakaalukas tiimiliige, valdad eesti keelt ja kasutad arvutit lihtsal tasemel, helista: 50 43 552, saada CV varbamine@hoolekandeteenused.ee, märgusõna „Paagi“.

www.hoolekandeteenused.ee vaata meid ka Facebookis

Silver Sepp

23. november 2018 kell 19.00
Hopneri Maja
(Raekoja plats 18)

HOPNERI MAJA Piletid 12 € / 14 € Piletilevist ja tund enne algust kohapeal 18 €.

Kesklinn